

УКРАЇНА

Великомихайлівська районна рада Одеської області

РІШЕННЯ

Про затвердження районної програми «Питна вода Великомихайлівського району» на 2008-2020 роки

Відповідно до п. 16 ч. 1 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України від 3 березня 2005 року № 2455-V «Про Загальнодержавну програму «Питна вода України» на 2006-2020 роки», постанови Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2006 року №118 «Деякі питання, пов'язані з виконанням Загальнодержавної програми «Питна вода України» на 2006-2020 роки, з метою координації роботи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності, районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити районну Програму «Питна вода Великомихайлівського району на 2008-2020 роки» (додається).
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань промислової політики, будівництва, транспорту і шляхів, енергозабезпечення та житлово-комунального господарства.

Голова районної ради

М. С. Вишняков

14 березня 2008 року

№ 177-V

1. Вступ.

Регіональна програма "Питна вода Великомихайлівського району" на 2006-2020 роки (далі - Програма) спрямована на реалізацію державної політики щодо забезпечення населення якісною питною водою відповідно до Законів України «Про питну воду та питне водопостачання», «Про Загальнодержавну програму "Питна вода України" на 2006-2020 роки».

Забезпечення населення Великомихайлівського району питною водою є однією з найбільш важливих проблем, розв'язати яку необхідно для збереження здоров'я, поліпшення умов проживання та підвищення рівня життя населення регіону.

Розроблення Програми обумовлено:

- незадовільним екологічним станом поверхневих та підземних джерел питного водопостачання;
- потенційною загрозою щодо ускладнення санітарно-епідемічної ситуації в районі внаслідок низької якості питної води;
- незадовільним технічним станом та зношеністю основних фондів систем питного водопостачання та водовідведення;
- застосуванням застарілих технологій та обладнання в системах питного водопостачання та водовідведення;
- високою енергоємністю систем централізованого питного водопостачання та водовідведення;
- недостатнім використанням для питного водопостачання населення розвіданих запасів та перспективних ресурсів підземних вод;
- обмеженістю інвестицій та дефіцитом фінансових ресурсів, необхідних для розвитку, утримання в належному технічному стані та експлуатації систем питного водопостачання і водовідведення.

2. Аналіз сучасного стану водопровідно-каналізаційного господарства району та тенденцій щодо його розвитку.

Протягом останніх років у водопровідно-каналізаційному господарстві району накопичилася значна кількість проблем, які потребують системних заходів щодо їх вирішення.

Станом на 1 січня 2008 року централізоване питне водопостачання існує в двох селищах міського типу та у 58 сільських населених пунктах району.

На виконання Закону України „Про загальнодержавну програму „Питна вода України” на 2006-2020 роки” з метою уточнення основних показників та заходів проекту регіональної програми „Питна вода Одеської області на 2006-2020 роки” відповідно до адміністративно-територіального устрою проведено інвентаризацію водопровідно-каналізаційних споруд та мереж у кожному населеному пункті Великомихайлівського району.

діючих – 103, які знаходяться на балансах сільських та селищних рад та сільськогосподарських товариств.

Потреба в бурінні артезіанських свердловин складає 12 одиниць.

По всіх водокористувачах є в наявності 155 водонапірних башт, з них діючих – 109.

Протяжність водопровідних мереж складає 277,7 км, з яких більше 50% потребують капітального ремонту. Потреба в повному будівництві водопровідних мереж становить 140 км.

На території сіл району є в наявності 779 колодязів загального користування та 1299 інших джерел (приватні артезіанські свердловини, колодязі).

Підземні води шахтних колодязів у 50 відсотків випадків не придатні для питних потреб внаслідок високого вмісту нітратів.

Системами водовідведення сільські населені пункти не забезпечені. Частково забезпечено селище Велика Михайлівка.

2.1. Поверхневі водозабори.

Поверхневі водозабори на питне водопостачання у районі відсутні.

2.2. Підземні водозабори.

2.2.1. Забезпеченість району ресурсами підземних вод для питного водопостачання.

Великомихайлівський район повністю забезпечений підземними джерелами питного водопостачання. Потреба питної води на добу складає 9,81 тис. м³ на добу. Забезпеченість перспективними ресурсами підземних вод з мінералізацією 1,5 т/дм³ складає 29,90 тис.м³ на добу, на 1 жителя 0,91 м³ на добу. Забезпеченість складає 304,9%.

Водовідбір в середньому на добу становить - 4,911 тис.м³. Видобуток на мешканця – 0,150м³ на добу. Ступінь використання перспективних ресурсів підземних вод становить 15,4%.

Прогнозні ресурси і експлуатаційні запаси підземних вод експлуатуються як одинарними свердловинами так і груповими водозаборами. За станом на 01.01.08р. загальна кількість артсвердловин, шахтних колодязів і джерельних каптажів становить 1420 одиниць, у тому числі 114 артезіанських свердловин.

2.2.2. Використання підземних вод для господарсько-питного водопостачання у Великомихайлівському районі

Усього в районі за добу відбирається 0,3 тис. куб. метрів підземної води, що становить 28 відсотків загальної кількості прогнозних ресурсів.

Водовідбір із затверджених запасів підземних вод становить 45,99 тис. куб. метрів на добу підземної води, що становить 10 відсотків від загальної кількості експлуатаційних запасів.

Резерв розвіданих в районі експлуатаційних запасів підземних вод складає 6,5 тис. куб. метрів на добу.

Резерв розвіданих в районі експлуатаційних запасів підземних вод складає 6,5 тис. куб. метрів на добу.

Близько 80 відсотків видобутку ресурсів підземних вод використовується споживачами сільських населених пунктів. При нормативній потребі 0,3 м. куб на добу на 1 мешканця видобуток складає 0,015м³.

В найбільш несприятливих умовах перебувають Великоплосківська, Великокомарівська, Новоборисівська, Слов'яносербська сільські ради.

2.2.3. Якісний стан підземних вод, тенденції до зміни, чинники впливу.

Якісний стан підземних вод району формується під впливом і за участю двох груп чинників: природних та техногенних.

До природних чинників відносяться: кліматичні, геоморфологічні, геолого-літологічні фактори, потужність та хімічний склад порід зони водообміну, водопроникність, емнісні властивості водовмісних і поділяючих водотривких шарів, віддаленість від області живлення.

До основних техногенних факторів, які впливають на стан підземної гідросфери відносяться: відбір підземних вод для водопостачання, використання в сільськогосподарському виробництві мінеральних добрив та отрутохімікатів, відведення та скидання промислових та комунальних стоків та деякі інші чинники.

В цілому по району гідрохімічний стан підземних вод основних водоносних горизонтів стабільний.

Для водопостачання району використовуються підземні води середньосарматського водоносного горизонту. Ці води переважно прісні гідрокарбонатно-кальцієві, за хімічним складом і санітарно-бактеріологічним станом здебільшого відповідають вимогам нормативних документів щодо питних вод. Підземні води мають підвищену жорсткість.

Слід відзначити, що у більшості свердловин, пробурених в останні роки, виявляється вміст у воді пестицидів, концентрації яких не перевищують гранично допустимі, але не виключено, що з часом вміст їх у воді може зростати.

2.2.4. Перспективи забезпечення питних потреб населення району за рахунок підземних вод.

З огляду на гідрогеологічні особливості області, її забезпеченість перспективними водними ресурсами і можливість використання підземних вод для господарсько-питного водопостачання Великомихайлівський район входить до північного регіону.

Південна умовна границя північного регіону проходить по центру Роздільнянського та Іванівського районів. Тут зосереджено більше половини ресурсів прісних вод області (майже 347,1 тис. м³/добу). Район забезпечений розвіданими експлуатаційними запасами підземних вод питної якості. Експлуатаційні свердловини характеризуються високими дебетами (близько 10-60 м. куб на годину) та задовільним технічним станом. Нарощування видобутку

- 4 -

артсвердловин та виконання робіт з відновлення їх продуктивності, а також буріння нових експлуатаційних свердловин.

2.2.5. Особливості використання підземних вод для централізованого та локального водопостачання населених пунктів району.

Основними водоносними комплексами, що експлуатуються у межах області є неогеновий водоносний горизонт у середньо сарматських відкладах;

Середньосарматський водоносний горизонт в північній частині області містить прісну воду, придатну для питного водопостачання практично за всіма нормованими макро і мікро компонентами, а також за органолептичними і бактеріологічними показниками. Районний центр забезпечений експлуатаційними запасами підземних вод. На площі розповсюдження водоносного горизонту об'єктивно не може бути населених пунктів, в яких неможливо було б організувати водопостачання з підземних джерел.

Для ліквідації дефіциту в питній воді в населених пунктах району необхідно:

- оптимізувати режими експлуатації існуючих водозаборів;
- в деяких випадках пробурити додаткові артсвердловини;
- нарощування потужностей артезіанських водозаборів за рахунок вже розвіданих родовищ підземних вод;
- будівництво резервуарів накопичення питної води та розвідних водопровідних мереж.

2.3. Санітарно-екологічний стан підземних водозаборів району.

Забруднення джерел питного водопостачання, при недостатньо ефективній роботі водопровідних очисних споруд, тягне за собою погіршення якості питної води, що створює серйозну небезпеку для здоров'я населення та обумовлює високий рівень захворюваності кишковими інфекціями і гепатитом, збільшує ризик впливу на організм людини канцерогенних і мутагенних факторів.

Сучасний незадовільний санітарно-екологічний стан водних об'єктів показує, що проблеми у сфері охорони вод від забруднення та їх виснаження не тільки не знайшли вирішення, а й значно загострилися, особливо в останні роки.

В більшості артезіанських свердловин району за останні 40 років знизився рівень води у водоносному горизонті на 5-25 метрів, дещо збільшилася мінералізація та погіршилася якість. Значна частина артсвердловин, в основному в селах, на польових станах і тваринницьких фермах занедбана, що створює передумови для забруднення підземних вод через недіючі свердловини.

Одним з важливих еколого-гідрогеологічних аспектів, який впливає на якість підземних вод району є технічний стан артезіанських свердловин. Свердловини, які експлуатують підземні води, споруджувалися у різні роки, в різних гідрогеологічних умовах, при різних рівнях виконавчої дисципліни і контролю за бурінням та обладнанням свердловин. У зв'язку з цим не виключена можливість того, що в якійсь частині свердловин були об'єднані суміжні водоносні горизонти з різною (у тому числі неприйнятною) якістю води. В інших свердловинах внаслідок довгострокової експлуатації та електрохімічної корозії

водоносні горизонти з різною (у тому числі неприйнятною) якістю води. В інших свердловинах внаслідок довгострокової експлуатації та електрохімічної корозії порушені цілісність ізолюючих колон обсадних труб. Такі свердловини можуть бути джерелами локального забруднення підземних вод, і в деяких випадках формують різні за розмірами осередки забруднення. З цієї точки зору заслуговує на увагу такий показник, як щільність артезіанських свердловин в межах районів, який надає опосередковану інформацію про кількість точок, в яких штучно порушено цілісність водотривкого шару, а також про відносну загрозу дефектних свердловин. Середня площа, яка приходить на одну свердловину коливається від 0,7 – 4,0 км². Показник кількості свердловин, які з тих або інших причин не експлуатуються становить 49,3% від їх загальної кількості.

Поєднання всіх цих чинників негативно впливає на якість водопровідної води більшості населених пунктів району.

2.4. Сучасний стан систем водопостачання та водовідведення району.

Значна частина водопровідних споруд, водопровідних мереж, каналізаційних мереж відпрацювала нормативний строк експлуатації, що призводить до підвищених витрат електричної енергії та збільшення собівартості перекачування води. У зношеному та аварійному стані перебуває 140 км. водопровідних мереж, що становить 50,4 % їх загальної довжини та 4 км. каналізаційних мереж, або 100% загальної довжини.

Питомі норми водоспоживання в селищах Велика Михайлівка, Цебрикове та деяких сільських населених пунктах становлять 300 літрів на одну особу на добу, що перевищують аналогічні показники розвинутих країн у 1,5-3 рази, а втрати в системах водопостачання сягають до 40 відсотків.

Потрібує вдосконалення й наявна лабораторна база контролю якісних показників питної та стічної води.

Тарифи на послуги питного водопостачання та водовідведення у багатьох випадках не відшкодовують витрат на їх виробництво, не враховують інвестиційної складової на модернізацію водопровідно-каналізаційного господарства, що обумовлює збитковість функціонування галузі в цілому та поступовий її занепад.

Вартість електричної енергії є основною складовою собівартості води господарсько-питного призначення та відведення і очищення каналізаційних стоків, тому впровадження заходів з енергозбереження є одним з основних завдань модернізації водопровідно-каналізаційних споруд. Успішне розв'язання цієї проблеми дасть змогу не лише зекономити кошти для інвестування робіт з реконструкції систем питного водопостачання, а в подальшому упорядкувати тарифи на питну воду у бік їх зниження.

2.5. Санітарно-епідеміологічна характеристика систем господарсько-питного водопостачання населених пунктів області.

Несприятлива тенденція росту бактеріального, фізичного та хімічного забруднень питної води спостерігається в останні роки через антропогенний вплив на джерела водопостачання, в першу чергу на відкриті водойми та ґрунтові води.

Найбільш незахищені від забруднення колодязі громадського користування, які складають основну частину децентралізованих джерел питної води в селах району. Вода більшості колодязів високомінералізована, має надмірну жорсткість та вміст нітратів. Середній рівень мікробного забруднення води колодязів в цілому по району складає 27 відсотків.

Результати проведених протягом останніх років лабораторних досліджень води з поверхневих джерел свідчать про достатньо високий рівень їх мікробного та хімічного забруднення.

Якість води, що подається централізованими системами водопостачання в середньому по району в 7 – 10 відсотках досліджених проб за бакпоказниками не відповідає гігієнічним вимогам. Особливо забрудненою є вода сільських водопроводів.

Причиною цього стало скид неочищених стічних вод у водойми та балки, незадовільна очистка стічних вод населених пунктів і окремих промислових об'єктів, невпорядкована утилізація сміття та промислових відходів..

Через аварійний стан водопровідних мереж виникає повторне забруднення в трубопроводах, а також забруднення хлорорганічними речовинами в результаті інтенсивного хлорування води.

Забруднення водопровідної води бактеріями групи кишкових паличок достатньо низьке (1,7 – 0,5 %), що пояснюється використанням високих доз хлору (до 2 мг/л) для подовження його знезаражуючої дії у водогінних мережах. А це, у свою чергу, через присутність у воді невиданих на водопровідних очисних спорудах органічних сполук, призводить до інтенсивного утворення тригалогенметанів (ТГМ).

2.6. Заходи, які плануються для поліпшення знезараження питної води у системах централізованого водопостачання області.

Знезараження водопровідної води на всіх без виключення поверхневих водозаборах району здійснюється з використанням розчину хлорного вапна.

2.7. Заходи щодо забезпечення водою питної якості населених пунктів, де відсутні придатні для використання джерела питного водопостачання.

Зважаючи на великі капіталовкладення, які необхідно вишукати та засвоїти для реконструкції та технічного переобладнання існуючих споруд водопостачання та тривалість цих робіт, слід вважати за необхідне поряд з капіталоемними заходами з будівництва централізованих систем водопостачання та водовідведення організувати дезентралізоване забезпечення населення якісною питною водою за допомогою водоочисних установок колективного користування, які розміщувати у місцях максимально наближених до споживачів.

3. Мета та основні завдання Програми.

Метою Програми є:

- поліпшення забезпечення населення регіону питною водою нормативної якості в межах науково обґрунтованих нормативів (норм) питного водопостачання;
- реформування та розвиток водопровідно-каналізаційного господарства, підвищення ефективності його роботи та надійності функціонування, поліпшення на цій основі стану здоров'я населення та оздоровлення соціально-екологічної ситуації в регіоні;
- відновлення, охорона та раціональне використання джерел питного водопостачання.

Для досягнення цієї мети необхідне:

- вирішення завдань щодо попередження забруднення та виснаження джерел питного водопостачання та забезпечення їх відповідності санітарно-епідеміологічним вимогам;
- підвищення ефективності та надійності функціонування систем водопостачання і водовідведення за рахунок реалізації водоохоронних, технічних, санітарних заходів, удосконалення технологій підготовки води на водоочисних станціях, контролю якості питної води, розвитку систем забору і транспортування питної води та водовідведення;
- пошук та розвідка додаткових і раціональне використання існуючих запасів якісних підземних вод для питних потреб;
- впровадження опріснювальних пристроїв та установок на водозаборах з підземних джерел, що мають високу мінералізацію;
- розробка та впровадження пристроїв для видалення природних домішок води (залізо, сірководень, підвищена жорсткість), які погіршують її якість та антропогенних забруднень (нітрати, отрутохімікати, солі важких металів, бактерії, віруси та найпростіші);
- розширення мережі міні-заводів доочистки питної води колективного користування, а також оснащення спеціальною водоочисною технікою організацій і підприємств бюджетної сфери.
- широка пропганда серед населення засобів забезпечення необхідної якості питної води.

Для населення сіл, які мають високомінералізовані природні джерела водопостачання, актуальним є розробка та впровадження локальних установок доочистки питної води у відповідності зі встановленими вимогами держстандарту, тобто, зниження мінералізації, жорсткості, заліза, сірководню та бактеріального забруднення.

Запропонована Програма на першому етапі її реалізації не передбачає розв'язання усіх питань забезпечення населення району високоякісною питною водою, але застосування автономних установок з доочищення водопровідної води дозволить істотно просунути рішення цієї проблеми і в першу чергу щодо покращення водопостачання та якості питної води для жителів найбільш проблемних у цьому плані населених пунктів.

З метою зниження захворюваності населення через водний чинник передбачається:

- запровадження знезаражування питної води із застосуванням диоксиду хлору, озону, перманганату калію, зв'язаних форм хлору та інше (замість хлор-газу);

- розширення мережі захищених від антропогенного впливу артезіанських джерел водопостачання, розробка та впровадження установок по доведенню води до питної якості.

4. Напрямки, цілі та заходи щодо виконання Програми.

Виконання Програми здійснюється за такими основними напрямами:

1. Охорона і раціональне використання джерел питного водопостачання;
2. Науково-технічне забезпечення діяльності галузі водопостачання та водовідведення з урахуванням стандартів, технологій, засобів і методів, прийнятих у Європейському союзі;
3. Розвиток, реконструкція та будівництво централізованих систем водопостачання та водовідведення в населених пунктах району;
4. Впровадження на підприємствах питного водопостачання та водовідведення ресурсо- та енергозберігаючих технологій, сучасного обладнання і приладів контролю щодо підготовки питної води та очищення стічних вод.

4.1. Заходи з охорони і раціонального використання джерел питного водопостачання включають:

- будівництво споруд з очищення поверхневого стоку з територій населених пунктів;
- будівництво системи господарсько-побутової каналізації в селищі Велика Михайлівка;
- проведення обстеження санітарного стану перших поясів зон санітарної охорони водних об'єктів;
- тампонування артезіанських свердловин, які не використовуються у господарсько-питному водопостачанні та непридатні для подальшого використання;
- упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання;
- благоустрій водоохоронних зон та прибережних смуг водних об'єктів;
- захист джерел питного водопостачання від шкідливого впливу тваринницьких і птахівничих підприємств та інших сільськогосподарських об'єктів, що створюють загрозу забруднення вод;
- здійснення робіт з попередження міграції забруднюючих речовин у другому і третьому поясах зон санітарної охорони;
- винесення за межі другої зони санітарної охорони особливо небезпечних забруднювачів та звалищ, полігонів твердих побутових відходів, скотомогильників тощо;
- розчищення русел річок і дна водосховищ;
- укріплення берегів річок і водосховищ;

- моніторинг екологічного стану водних об'єктів, вода яких використовується для питного водопостачання.

Очікувана вартість реалізації заходів з охорони і раціонального використання джерел питного водопостачання за цією Програмою становить 740.0 тис. гривень, у тому числі на першому етапі (2008-2010 роки) 40.0 тис. гривень.

4.2. Науково-технічне забезпечення Програми включає наступні заходи:

- проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з розробки сучасних енерго- та ресурсозберігаючого обладнання і технологій;
- проведення інвентаризації водозаборів з визначенням техніко-економічних, санітарно-епідеміологічних та екологічних критеріїв;
- розробка перспективних схем водопостачання населених пунктів району;
- вдосконалення конструкцій водозабірних свердловин, фільтрів, водопідйомного обладнання, контрольно-вимірювальної апаратури;
- вдосконалення методів і засобів фізико-хімічного та біологічного очищення води шляхом використання процесів ультрафільтрації, інтенсифікації реагентної обробки з використанням сучасних вискоефективних коагулянтів, флокулянтів, флотореагентів, дозволених до використання органами охорони здоров'я;
- створення блочних водоочисних установок малої та середньої продуктивності;
- створення спеціальних водоочисних установок для очищення води від специфічних біологічних та хімічних забруднень;
- розробка технічних рішень з реконструкції та будівництва водоочисних станцій та систем водопостачання;
- підбір оптимального за параметрами насосного обладнання для переобладнання існуючих насосних станцій водопостачання та водовідведення;
- проведення гідравлічних розрахунків параметрів роботи водопровідних мереж для оптимізації тиску в розвідних водогонях;
- удосконалення систем контролю роботи водопровідно-каналізаційних споруд та обліку використання питної води;
- налагодження виробництва нових матеріалів та обладнання, які мають надійний антикорозійний захист та тривалий термін використання у системах водопостачання та водовідведення;
- технічна, екологічна та санітарно-гігієнічна експертиза технічних і технологічних рішень щодо модернізації, реконструкції та будівництва водопровідно-каналізаційних об'єктів в населених пунктах району.

4.3. Розвиток та реконструкція систем водопостачання та водовідведення включає наступні заходи:

- відновлення систем питного водопостачання, які перебувають у неробочому стані;

- першочергове будівництво та реконструкція централізованих систем питного водопостачання та водовідведення в сільських населених пунктах району;

- реконструкція та розширення водопровідно-каналізаційних споруд;

- модернізація та переоснащення існуючих систем питного водопостачання та водовідведення із застосуванням енергозберігаючих технологій та обладнання;

- впровадження компактних установок доочищення питної води в населених пунктах де для питних потреб використовується підземна вода некондиційної якості;

- розширення використання підземних вод для питного водопостачання населення та створення резервних джерел водопостачання населених пунктів на випадок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;

Орієнтовна вартість заходів щодо розвитку та реконструкції централізованих систем водопостачання та водовідведення становить 41740.0 тис. гривень, у тому числі на першому етапі (2008-2010 роки) 11870.0 тис. гривень.

Ефективність фінансового забезпечення Програми залежить від координації її взаємопов'язаних заходів інших програм: Загальнодержавної програми охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів, Загальнодержавної програми розвитку водного господарства, Комплексної програми першочергового забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, централізованим водопостачанням на 2001-2005 роки і прогноз до 2010 року, Програми комплексного розвитку Українського Придунав'я на 2004-2010 роки, Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Одеської області на 2003-2010 роки.

4.4. Впровадження на підприємствах питного водопостачання та водовідведення ресурсо- та енергозберігаючих технологій, сучасного обладнання і приладів контролю щодо підготовки питної води та очищенням стічних вод, передбачає наступні заходи:

- аналіз технологічної ефективності роботи існуючих водопровідних та каналізаційних очисних споруд та розробка технічних рішень щодо їх модернізації, переоснащення та оптимізації роботи ;

- організація централізованої системи ремонту та наладки водоочисних споруд та установок;

- створення централізованої лабораторії для проведення виробничого (відомчого) контролю якості води після водоочисних споруд та установок доочистки води колективного користування;

- розробка нормативних технічних документів та рекомендацій щодо впровадження сучасних технологій та обладнання;

- розробка типових технологічних регламентів та нормативних документів на експлуатацію різних типів водопровідних та каналізаційних очисних споруд, насосних станцій, знезаражувальних установок то що;

5. Етапи виконання програми.

Програма розрахована на 13 років і виконуватиметься у три етапи.

На першому етапі (2008-2010 роки) передбачається:

- здійснити заходи з інвентаризації, паспортизації та комплексної екологічної оцінки стану водозабірних споруд та проведення робіт з ремонту або ліквідаційного тампонажу недіючих артезіанських свердловин;

- продовжити роботи з пошуку питних підземних вод та буріння розвідувально-експлуатаційних свердловин для поліпшення водопостачання населених пунктів де це можливо та доцільно виконати за рахунок підземних вод;

- стабілізувати фінансово-економічний стан підприємств питного водопостачання та водовідведення шляхом запровадження економічно обґрунтованих тарифів на їх послуги з урахуванням витрат на здійснення капітальних вкладень;

- удосконалити науково-технічне забезпечення у сфері питної води та питного водопостачання;

- здійснити заходи щодо економії питної води та зниження енергоємності її виробництва;

- створити сприятливі умови для залучення інвестиційних ресурсів з метою технічного переоснащення систем питного водопостачання та водовідведення;

- здійснити заходи з дослідження і охорони джерел питного водопостачання (інвентаризація та екологічна оцінка стану поверхневих і підземних джерел, розроблення прогнозів їх якості, проведення паспортизації джерел питного водопостачання);

- поліпшити стан і забезпечити дотримання режимів зон санітарної охорони джерел питного водопостачання;

- відновити та реконструювати в сільських населених пунктах системи питного водопостачання, що знаходяться у непрацюючому стані або постачають воду, яка не відповідає нормативам якості питної води;

- розпочати реалізацію пілотних проектів з основних напрямів реформування і розвитку підприємств питного водопостачання та водовідведення.

На другому етапі (2011-2015 роки) передбачається:

- розширити обсяги робіт з відновлення, реконструкції, будівництва систем питного водопостачання та водовідведення селищ і сільських населених пунктів, а також з охорони та покращення стану водних об'єктів - джерел питного водопостачання;

- здійснити заходи щодо підвищення ефективності і надійності функціонування систем питного водопостачання та водовідведення, які забезпечать поступове поліпшення якості питної води, у тому числі за рахунок розширення обсягів використання підземних вод;

- забезпечити проведення моніторингу вод та обліку у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення.

На третьому етапі (2016-2020 роки) передбачається:

- завершення найбільш капіталовитратних заходів, які дадуть змогу докорінно покращити забезпечення населення регіону якісною питною водою;

На всіх етапах реалізації програми необхідно забезпечити проведення на постійній основі робіт з моніторингу, державного водного кадастру та державного обліку використання підземних вод.

6. Освіта, підготовка кадрів, виховання, інформування та участь громадськості у розв'язанні проблем забезпечення населення питною водою.

З метою сприяння розвитку системи екологічної освіти, виховання, інформування населення, підготовки професійних кадрів і формування екологічної свідомості і культури спеціалістів підприємств питного водопостачання та водовідведення, для ефективного виконання пріоритетних напрямів реалізації Програми передбачається:

- перепідготовка і підвищення кваліфікації фахівців сфери управління водопровідно-каналізаційним господарством;

- підготовка і підвищення кваліфікації фахівців контрольно-вимірювальних лабораторій;

- залучення громадських організацій до участі у заходах, передбачених цією Програмою;

- підготовка матеріалів для Національної доповіді про якість води та стан питного водопостачання в Україні;

- підтримка природоохоронних акцій щодо захисту і збереження джерел питного водопостачання на місцевому рівні.

7. Організаційне забезпечення виконання Програми.

Безперебійне питне водопостачання та водовідведення забезпечується на основі єдиного управління, впровадження новітніх технологій, освоєння капіталовкладень, стабілізації економічного становища підприємств питного водопостачання та водовідведення, зниження витрат матеріальних та енергетичних ресурсів.

В основу управління у сфері питного водопостачання та водовідведення покладено такі принципи:

- взаємна узгодженість діяльності підприємств водопровідно-каналізаційного господарства;

- удосконалення роботи з розмежування повноважень у цій сфері між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Функції сприяння взаємодії та забезпеченню координації роботи місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, пов'язаних з виконанням Програми, і коригування передбачених нею заходів відповідно до наявних фінансових, матеріальних та організаційних можливостей покладаються на районну комісію з реалізації Програми.

Організацію виконання Програми відповідно до своїх повноважень здійснюють:

- на місцевому рівні – районна державна адміністрація та структурні підрозділи/посадові особи виконавчих органів селищних та сільських рад.

8. Фінансове забезпечення виконання Програми.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок:

- коштів Державного бюджету України;

- коштів місцевих бюджетів (з урахуванням заходів, які фінансуються у рамках державних, регіональних та галузевих програм і проектів, що реалізуються);

- коштів підприємств питного водопостачання та водовідведення відповідно до програм їх розвитку, затверджених органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом;

- інших джерел надходження, у тому числі зовнішніх і внутрішніх запозичень, грантів міжнародних організацій, коштів міжнародних програм, благодійних внесків тощо.

Обґрунтування обсягів робіт та обсягів фінансування з Державного бюджету України з урахуванням пропозицій регіональної комісії з реалізації Програми подаються щорічно на розгляд до центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства для внесення їх до проекту Державної програми економічного і соціального розвитку та проекту Державного бюджету України на відповідний рік.

Кошти Державного бюджету України можуть використовуватися на державну підтримку таких заходів:

- реконструкція та будівництво в сільській місцевості систем питного водопостачання, які потребують значних капітальних вкладень (групові водопроводи, станції з очищення води, тощо);

- роботи з поліпшення стану водних об'єктів - джерел питного водопостачання;

- попередження аварій та запобігання техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві;

- здійснення досліджень та розробок з визначення технічних умов, регламентів, методів експлуатації обладнання в системах питного водопостачання;

- оснащення лабораторії з аналітичного контролю питних та стічних вод.

Орієнтовні обсяги фінансового забезпечення Програми з Державного бюджету України наведені у додатку 1 до Програми становлять 37960.0 тис гривень, у тому числі на першому етапі (2008-2010 роки) близько 11910.0 тис. гривень.

Реконструкція і будівництво систем питного водопостачання та водовідведення здійснюється за рахунок субвенції з Державного бюджету України місцевим бюджетам на виконання заходів з попередження аварій та запобігання техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та

коштів бюджетної програми „Розвиток та реконструкція централізованих систем водопостачання та водовідведення” у разі їх передбачення в Державному бюджеті України на відповідний рік, а також коштів місцевих бюджетів та підприємств.

Головними розпорядниками бюджетних коштів з виконання заходів Програми є:

- на регіональному рівні - обласна державна адміністрація, райдержадміністрації та сільські, селищні, районні і міські ради.

9. Контроль за виконанням Програми.

Контроль за виконанням цієї Програми здійснюють обласна державна адміністрація, районна державна адміністрація та районна комісія з питань виконання Програми в межах повноважень, визначених законом.

Громадський контроль за ходом реалізації Програми здійснюється відповідно до законів України "Про питну воду та питне водопостачання" та "Про охорону навколишнього природного середовища".

Контроль за використанням коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, здійснюється відповідно до чинного законодавства.

10. Очікувані результати виконання програми.

Виконання Програми дасть можливість забезпечити:

- реалізацію державної політики у сфері питної води та питного водопостачання;
- підвищення рівня якості послуг, що надаються населенню з питного водопостачання та водовідведення;
- забезпечення населення регіону, підприємств, установ та організацій питною водою нормативної якості в межах науково обґрунтованих нормативів питного водопостачання;
- поліпшення санітарно-епідемічної ситуації щодо забезпечення питною водою та зниження на цій основі захворюваності населення;
- охорону і раціональне використання джерел питного водопостачання та поступове їх відновлення;
- впровадження на підприємствах питного водопостачання та водовідведення сучасних технологій, матеріалів, реагентів, обладнання тощо;
- підвищення ефективності функціонування підприємств питного водопостачання та водовідведення;
- зниження витрат матеріальних і енергетичних ресурсів у процесі питного водопостачання та водовідведення;
- модернізацію інфраструктури підприємств питного водопостачання;
- оптимальне співвідношення рівня витрат на оплату послуг питного водопостачання та доходів населення.+